

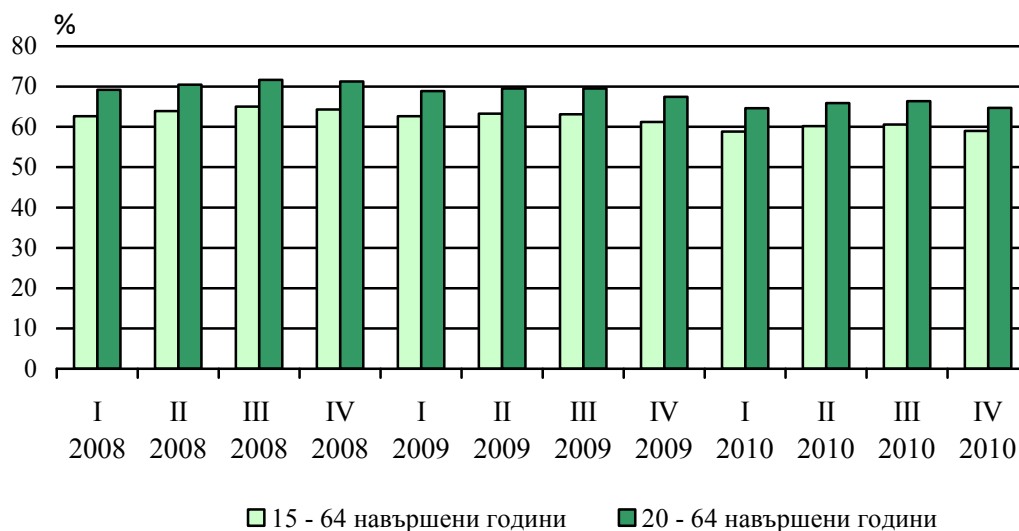
ОСНОВНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО НА РАБОТНАТА СИЛА ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2010 ГОДИНА

1. Основни показатели за икономическата активност и заетостта на населението на възраст 15 - 64 навършени години

Според резултатите от проведеното от Националния статистически институт Наблюдение на работната сила през четвъртото тримесечие на 2010 г. **икономически активното население в страната на възраст 15 - 64 навършени години** е 3 358.9 хиляди. Коефициентът на икономическа активност е 66.6% и в сравнение с четвъртото тримесечие на 2009 г. почти запазва равнището си. Този показател намалява при мъжете с 1.1 пункта - до 70.3%, а при жените стойността му се увеличава с 1.2 пункта и достига 62.9%.

През четвъртото тримесечие на 2010 г. **коефициентът на заетост на населението на 15 - 64 навършени години** е 59.0% и е с 2.2 пункта по-нисък в сравнение със същия период на 2009 година. При мъжете намалението на коефициента на заетост е значително по-голямо отколкото при жените - съответно с 3.6 и 0.8 пункта. Равнището на заетост достига 61.7% за мъжете и 56.4% за жените.

Фиг. 1. Коефициенти на заетост по възрастови групи по тримесечия

През периода четвърто тримесечие 2009 - четвърто тримесечие 2010 г. **коефициентът на заетост за населението на възраст 20 - 64 навършени години** (показател, включен в Стратегия „Европа 2020“) намалява с 2.8 пункта и в края на периода достига 64.7%, съответно 67.7% за мъжете и 61.8% за жените.

През четвъртото тримесечие на 2010 г. **коефициентът на заетост за възрастовата група 55 - 64 навършени години** е 42.9% и е с 2.8 пункта по-нисък в сравнение със същото тримесечие на 2009 година. По пол коефициентите на заетост за същата възрастова група са съответно 48.5 за мъжете и 38.0% за жените.

Икономически неактивните лица на възраст 15 - 64 навършени години са 1 688.2 хил., или 33.4% от населението в същата възрастова група. От тях 746.5 хил. са мъже и 941.7 хил. - жени, а коефициентите на икономическа неактивност по пол са съответно 29.7 и 37.1%.

Обезкуражените лица на възраст 15 - 64 навършени години са 225.7 хил., или 13.4% от икономически неактивните в същата възрастова група, като в сравнение със съответното тримесечие на 2009 г. броят им не бележи съществено изменение.

2. Основни характеристики на заетите лица на 15 и повече навършени години

През четвъртото тримесечие на 2010 г. **общият брой на заетите лица на възраст 15 и повече навършени години** е 3 023.7 хил., или 46.3% от населението на същата възраст. В сравнение със същото тримесечие на 2009 г. броят им намалява със 147.9 хил., или с 4.7%, а относителният им дял - с 1.9 пункта. Намалението на заетостта се отнася в по-голяма степен за мъжете в сравнение с жените, като броят на заетите лица намалява съответно с 6.5 и с 2.5%.

През периода четвърто тримесечие 2009 - четвърто тримесечие 2010 г. най-съществено е намалението на заетите лица с основно или по-ниско образование - със 17.7%, докато броят на лицата с по-високо образование намалява със значително по-малък темп - съответно с 3.0% за средно образование и с 1.6% за висше образование.

По статус в заетостта заетите лица са съответно: работодатели - 116.8 хил. (3.9%), самостоятелно заети (ненаемащи работна ръка) - 234.8 хил. (7.8 %), наети лица - 2 642.7 хил. (87.4 %), и неплатени семейни работници - 29.4 хил. (1.0%). От общия брой на наетите лица 1 910.7 хил., или 72.3%, работят в частния сектор, а 732.0 хил., или 27.7%, в обществения. В сравнение със същото тримесечие на 2009 г. броят на наетите в частния сектор е намалял с 5.4%, а на тези в обществения - с 3.0% .

През четвъртото тримесечие на 2010 г. в сектора на услугите работят 1 840.2 хил., или 60.9% от всички заети лица, в индустрията - 991.8 хил., или 32.8%, а в селското и горското стопанство - 191.7 хил., или 6.3%. В сравнение с четвъртото тримесечие на 2009 г. сред икономическите сектори в най-малка степен намаляват заетите в услугите - с 1.2%.

3. Безработица

През четвъртото тримесечие на 2010 г. **безработните лица** в страната са 382.4 хил., а коефициентът на безработица - 11.2%. В сравнение със същото тримесечие на 2009 г. броят на безработните лица се увеличава със 109.6 хил., а коефициентът на безработица - с 3.3 пункта.

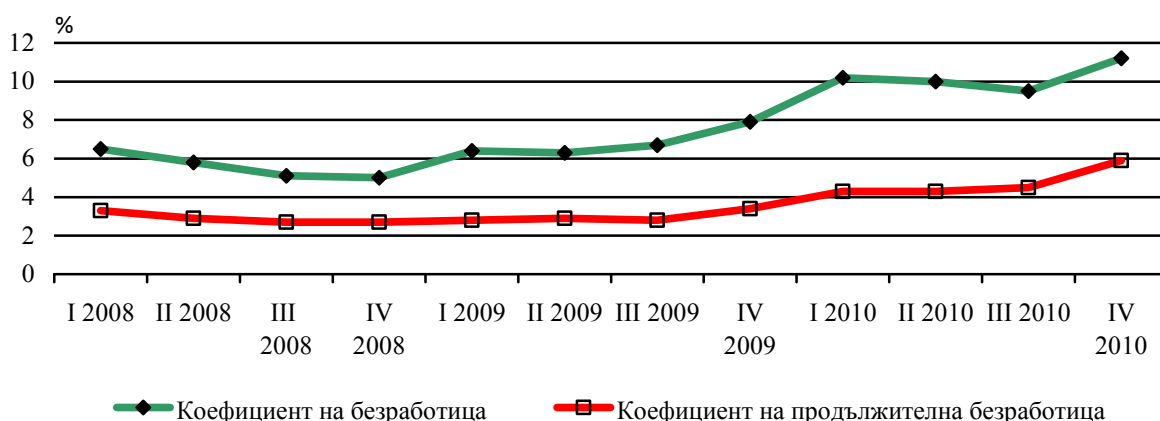
Безработицата се увеличава в по-голяма степен при мъжете в сравнение с жените (увеличението на коефициента на безработица е съответно с 3.7 и с 2.9 пункта), като през четвъртото тримесечие на 2010 г. коефициентът на безработица на мъжете (12.1%) превишава с почти два пункта този на жените (10.3%).

Безработните младежи (15 - 24 навършени години) са 70.4 хил., а коефициентът на младежка безработица достига 26.5% - съответно 28.8% при мъжете и 23.2% при жените.

Броят на безработните лица с **продължителност на безработицата по-малка от една година** се увеличава с 18.3% в сравнение с четвъртото тримесечие на 2009 г. и достига 182.6 хил. през четвъртото тримесечие на 2010 година. **Продължително безработни (от една или повече години)** са 199.8 хил., или 52.2% от всички безработни лица. Коефициентът на продължителна безработица се увеличава с 2.5 пункта и достига 5.9%.

Лицата, които са имали предишна работа и през четвъртото тримесечие на 2010 г. са безработни, са 319.9 хил., или 83.7% от всички безработни, а безработните лица, които търсят първа работа, са 62.5 хил., или 16.3%. В сравнение с четвъртото тримесечие на 2009 г. се наблюдава известно увеличение на дела на безработните, търсещи първа работа, за сметка на безработните с предишен трудов стаж.

Фиг. 2. Коефициент на безработица и коефициент на продължителна безработица по тримесечия

МЕТОДОЛОГИЧНИ БЕЛЕЖКИ

Наблюдението на работната сила е извадково и се провежда непрекъснато, като осигурява тримесечни и годишни данни за икономическата активност на населението на 15 и повече навършени години. То обхваща обикновените домакинства в страната.

Наблюдаван период - характеристиките на всяко анкетирано лице се отнасят за състоянието му през определена календарна седмица.

Икономически активното население (работната сила) включва всички заети и безработни лица.

Заети са лицата на 15 и повече навършени години, които през наблюдавания период:

- извършват работа дори за един час, за което получават работна заплата или друг доход;

- не работят, но имат работа, от която временно отсъстват поради болест, годишен отпуск, отпуск при раждане на дете, родителски отпуск, стачка или друг трудов спор и други.

Безработни са лицата на възраст от 15 до 74 навършени години, които:

- нямат работа през наблюдавания период;
- активно търсят работа през период от четири седмици, вкл. наблюдавания период, или вече са намерили работа, която очакват да започнат до три месеца след края на наблюдавания период;
- имат възможност да започнат работа до две седмици след края на наблюдавания период.

Продължително безработни са лицата, които са безработни от една или повече години.

Икономически неактивни (лица извън работната сила) са лицата на 15 и повече навършени години, които не са нито заети, нито безработни през наблюдавания период.

Обезкуражени лица са лицата извън работната сила, които желаят да работят, но не търсят активно работа, защото не вярват, че ще намерят.

Коефициент на икономическа активност - относителен дял на икономически активните лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на заетост - относителен дял на заетите лица от населението в същата възрастова група.

Коефициент на безработица - относителен дял на безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на продължителна безработица - относителен дял на продължително безработните лица от икономически активното население.

Коефициент на неактивност - относителен дял на икономически неактивните лица от населението в същата възрастова група.

Разпределението на лицата по икономически сектори е извършено в съответствие с Класификацията на икономическите дейности (КИД - 2008).

При оценката на резултатите са използвани данни за населението на страната към 31.12.2009 година.

Както при всяко извадково наблюдение, данните от Наблюдението на работната сила са обременени с грешки, дължащи се на извадката (стохастични грешки). Изчислените относителни стандартни грешки за основните показатели от наблюдението през четвъртото тримесечие на 2010 г. са:

- общ брой на заетите лица - 1.2%;
- общ брой на безработните лица - 3.5%;
- коефициент на безработица - 3.2%.

Поради направените закръгляния в някои случаи общите данни могат да се различават незначително от сумата на отделните групи, включващи се в тях.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица 1

**ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ НА
НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2009 И 2010 ГОДИНА**

	IV триме- сечие 2009	IV триме- сечие 2010	Изменение (IV трим. 2010 минус IV трим. 2009)
Общо			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	66.5	66.6	0.1
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	3171.6	3023.7	-147.9
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	3124.4	2978.7	-145.7
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	219.5	195.4	-24.1
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	3100.9	2966.5	-134.4
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	442.0	416.4	-25.6
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	48.2	46.3	-1.9
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	61.2	59.0	-2.2
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	22.7	20.9	-1.8
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	67.5	64.7	-2.8
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	45.7	42.9	-2.8
Безработни лица - общо - хиляди	272.8	382.4	109.6
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	271.7	380.2	108.5
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	53.2	70.4	17.2
Коефициент на безработица - %	7.9	11.2	3.3
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	8.0	11.3	3.3
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	19.5	26.5	7.0
Коефициент на продължителна безработица - %	3.4	5.9	2.5
Обезкуражени лица - общо - хиляди	223.7	228.0	4.3
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	220.7	225.7	5.0

Таблица 1

**ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ НА
НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2009 И 2010 ГОДИНА**

(Продължение)

	IV триме- сечие 2009	IV триме- сечие 2010	Изменение (IV трим. 2010 минус IV трим. 2009)
Мъже			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	71.4	70.3	-1.1
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1691.6	1581.0	-110.6
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1657.2	1550.0	-107.2
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	131.9	110.9	-21.0
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1644.3	1543.3	-101.0
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	243.4	217.8	-25.6
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	53.6	50.5	-3.1
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	65.3	61.7	-3.6
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	26.5	23.2	-3.3
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	72.0	67.7	-4.3
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	53.5	48.5	-5.0
Безработни лица - общо - хиляди	154.2	216.8	62.6
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	154.1	215.7	61.6
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	34.8	44.9	10.1
Коефициент на безработица - %	8.4	12.1	3.7
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	8.5	12.2	3.7
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	20.9	28.8	7.9
Коефициент на продължителна безработица - %	3.5	6.2	2.7
Обезкуражени лица - общо - хиляди	122.2	127.8	5.6
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	120.7	126.1	5.4

Таблица 1

**ОСНОВНИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИКОНОМИЧЕСКАТА АКТИВНОСТ НА
НАСЕЛЕНИЕТО ПРЕЗ ЧЕТВЪРТТО ТРИМЕСЕЧИЕ НА 2009 И 2010 ГОДИНА**

(Продължение и край)

	IV триме- сечие 2009	IV триме- сечие 2010	Изменение (IV трим. 2010 минус IV трим. 2009)
Жени			
Коефициент на икономическа активност (15 - 64 години) - %	61.7	62.9	1.2
Заети лица на 15 и повече години - хиляди	1 480.0	1 442.7	-37.3
Заети лица на 15 - 64 години - хиляди	1 467.2	1 428.7	-38.5
Заети лица на 15 - 24 години - хиляди	87.6	84.5	-3.1
Заети лица на 20 - 64 години - хиляди	1456.6	1423.3	-33.3
Заети лица на 55 - 64 години - хиляди	198.6	198.6	0.0
Коефициент на заетост (15 и повече години) - %	43.2	42.4	-0.8
Коефициент на заетост (15 - 64 години) - %	57.2	56.4	-0.8
Коефициент на заетост (15 - 24 години) - %	18.6	18.6	0.0
Коефициент на заетост (20 - 64 години) - %	63.0	61.8	-1.2
Коефициент на заетост (55 - 64 години) - %	38.8	38.0	-0.8
Безработни лица - общо - хиляди	118.6	165.6	47.0
Безработни лица на 15 - 64 години - хиляди	117.6	164.5	46.9
Безработни лица на 15 - 24 години - хиляди	18.3	25.5	7.2
Коефициент на безработица - %	7.4	10.3	2.9
Коефициент на безработица (15 - 64 години) - %	7.4	10.3	2.9
Коефициент на безработица (15 - 24 години) - %	17.3	23.2	5.9
Коефициент на продължителна безработица - %	3.3	5.5	2.2
Обезкуражени лица - общо - хиляди	101.4	100.2	-1.2
Обезкуражени лица на 15 - 64 години - хиляди	100.0	99.6	-0.4